

Liikkumisen edistäminen Päijät-Hämeen hyvinvointialueen henkilöstössä 2022

Riitta-Maija Hämäläinen,
Kestävän kehityksen päällikkö
Minna Aho, Hankepäällikkö

TAUSTA

Liikkumisen edistämisen hankkeen konkreettisina tavoitteina oli lisätä työmatkaliikkumista päästöttömästi ja lisätä henkilöstön hyvinvointia. Viidessä kokeilussa kerättiin käyttäjätietoa ja -kokemuksia työmatkaliikkumisesta Päijät-Soten henkilöstöltä ja niiden pohjalta on suunniteltu kokeilujen laajempaa käyttöönottoa hyvinvointialueella.

Hankkeen 'Polkupyörällä, potkulaudalla ja bussilla Päijät-Hämeessä PPBP' rahoitti Traficom vuonna 2022.

Tavoitteet

- Kokeilla ja lisätä (sähkö)pyöriä työmatkaliikenteessä (työsuhdepyörät)
- Kokeilla joukkoliikenteen työmatkalippujen käyttöä
- Sujuvoittaa työpäivän aikaista työmatkaliikennettä lisäämällä yhteiskäyttöisiä kaupunkisähköpyöriä (Lahdessa Mankelit), sähköpotkulautoja sekä leasing-sähköpyöriä kotihoitopalveluissa keskusta-alueilla
- Vaikuttaa eri viestinnän keinoin käyttäytymisen muutokseen ja ympäristöystävällisiin kulkutapoihin siirtymiseen
- Kerätä käyttäjäkokemuksia ja tietoa jatkosuunnittelun tueksi

PERUSTELUT JA TARVE

- Pyörällä, potkulaudalla ja bussilla Päijät-Sotessa - PPBP -hankkeen perustana oli motivoida ja kannustaa Päijät-Soten henkilöstöä siirtymään yksityisautoilusta kestävämpiin kulutusapoihin.
- Tämä tukee Päijät-Hämeen maakunnan ja Lahden kaupungin ilmastotavoitteita ja edistää maakunnan ympäristötyötä.
- Aikaisempien selvitysten mukaan noin 60%:a henkilöstöstä kulkee autolla ja potentiaalia vähähiiliseen liikkumisen muutokseen oli 25%:a.
- Pitkän aikavälin tavoitteena on edistää henkilöstön terveyttä ja hyvinvointia sekä työssäjaksamista ja palautumista lisäämällä työmatkapyöräilyä ja/tai kävelyä.
- TARVE: Kestävien liikkumistapojen edistäminen ja henkilöstön terveyden, hyvinvoinnin ja palautumisen edistäminen

**Päijät-Hämeen
hyvinvointialue
LAB Ammattikorkeakoulu
LUT Yliopisto
Lahden kaupunki
Palvelujen tuottajat**

TOIMIJAT

päijät sote

KOKEILUT 2022

Päijät-Hämeen hyvinvointialueella kokeiltiin viittä tapaa lisätä liikkumista töihin tai työaikana:

(1) työsuhdepolkupyörä,

(2) työsuhdematkalippu,

(3) yhteiskäyttöiset sähköpolkupyörät (Mankelit) työpäivän aikaisiin työtehtäviin Lahden kaupungin keskusta-alueella,

(4) sähköpotkulaudat työpäivän aikaisiin työtehtäviin Lahden kaupungin keskusta-alueella sekä

(5) leasing sähköpyörät kotihoitopalveluissa.

- Kokeilut ohjasivat työmatkaliikkumisen kehittämistyötä sujuvampaan suuntaan ja uusien tuotteiden ja palveluiden käyttöön.
- Kokeiluissa testattiin palveluyritysten olettamuksia sujuvuudesta, helppoudesta ja skaalattavuudesta suurelle henkilöstömäärälle ja työnantajan kestävästi liikkumisen ja henkilöstöstrategian toteutumista.
- Tiedolla, ohjauksella ja viestinnällä vaikutettiin kävelyn ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen käyttöön kulkutapana työmatkoilla työyhteisöviestinnässä.
- Henkilöstöä pyrittiin tuuppaamalla ohjaamaan kestäviin työmatkaratkaisuihin valinta-arkkitehtuuria muokkaamalla eli tarjoamalla työsuhdepyöriä, työmatkalippuja ja yhteiskäyttöisiä pyöriä kokeiluun osallistujille ja rohkaisemaan esimerkein myös muita käyttämään ympäristöystävällisiä ja kestäviä kulkutapoja.
- Kokeiluihin osallistuneilta toimipisteiden pyöräpysäköintiä ja sosiaalituloja selvitettiin ja kartoitettiin (pyöräpysäköinnin laadun parantamista ja suihku- ja pukutilojen riittävyttä, sekä vaatteiden kuivatusmahdollisuuksia).
- Kokeiluun osallistuneilta kerättiin kokeilun alussa ja lopussa käyttäjäkokemuksia ja toiveita työmatkaliikkumisen edistämiseen.

VAIKUTUS, INNOVAATIOT JA MENESTYSTEKIJÄT

- Liikkumisen edistäminen loi myönteistä ja edistyksellistä kuvaa kestävän kehityksen ja työhyvinvoinnin kehittämiseen.
- Systeminen muutos, kun työsuhdepyörät osaksi henkilöstöstrategiaa, sähkökaupunkipyörät ja sähköpotkulaudat toimialakohtaisesti käyttöön sekä kotihoitopalveluissa leasing-pyörien jatkokäyttö.
- Talouden ja henkilöstöhallinnon prosessit saatiin selkeiksi.
- Sitoutunut ammattihenkilöstö, yhteistyö yli toimialojen, hankintojen ja johdon tuki

HAASTEET

- Pyörien saatavuus keväällä 2022
- Palveluntuottajien vastuullisuus
- Hallinnollisten päätösten viipyily
- Ristiriita eri kokeilujen jatkosta ja sijainnista henkilöstöstrategiassa ja toimialojen toiminnassa
- Työsuhdepyörä jatkuu henkilöstöetuna, muut kokeilut (kotihoiton leasing pyörät ja kaupunkipyörät ja sähköpotkulaudat) jatkuvat toimialojen päätösten mukaan

OPITUT ASIAT

- Henkilökunta suhtautui myönteisesti ja arvosti kokeiluja ja niistä saatua hyötyä ja työssä jaksamisen tukea.
- Palveluntuottajien ja henkilökunnan kanssa tehtävät sopimukset on sovellettava toimintaympäristöön.
- Viestintä tukee kulkumuotovalintaa ja motivaatiota jatkaa kestäväää liikkumista.

KESTÄVYYS

- Kokeiluilla pyrittiin edistämään kestävää liikkumista työpaikan ja kodin välillä sekä työajan aikaisilla matkoilla.
- Vähähiilinen liikkuminen ja hyvinvointi palauttavat ja tuovat terveyttä ja hyvinvointia

TOISTETTAVUUS JA TOIMINTATAVAN LEVITTÄMINEN

- Konseptit ovat monistettavissa ja sopeutettavissa monien muiden organisaatioiden käyttöön.
- Jatkorahoitusta on haettu usean organisaation hankkeeseen vähähiilisen liikkumisen edistämiseen.

YHTEYSTIEDOT JA LISÄTIEDOT

- Riitta-Maija Hämäläinen, Kestävän kehityksen päällikkö, FT, MPH, LiTM
- puh. +358-400 635342
- sähköposti: riitta-maija.hamalainen@paijatha.fi
- www.paijatha.fi/
- <https://paijat-sote.fi/yhtyma/kestava-kehitys/>

LÄHTEITÄ

- [Saija Palon aamuisen matkan työsuhdesähköpyörällä on kruunannut kohtaaminen ilveksen kanssa \(sharepoint.com\)](#)
- [Reetta Suominen nauttii kesäisestä fiiliksestä skuuttaillessaan kotikäynneille \(sharepoint.com\)](#)
- [Kimmo Grahn kurvailee sujuvasti skuutilla \(sharepoint.com\)](#)
- [Tyytyväinen Salla Salminen taittaa työmatkat Mankelilla \(sharepoint.com\)](#)
- [Säästä energiaa ja euroja liikkumalla vähäpäästöisesti - Lahti \(greenlahti.fi\)](#)
- [Pyörällä, potkulaudalla ja bussilla Päijät-Sotessa - PPBP | LAB.fi <https://lab.fi/fi/projekti/pyoralla-potkulaudalla-ja-bussilla-paijat-sotessa-ppbp>](#)

